

Dokument nr. 8:40

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene
Erna Solberg og Martin Engeset

Forslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg og Martin Engeset om utvidelse av ordningen med uføretrygd som lønnstilskudd

Til Stortinget

BAKGRUNN

Det har vært en sterk økning i antall uføretrygdede over en årrekke, fra nærmere 250 000 personer i 1997 til over 315 000 personer i 2005. Dette er en utfordring i arbeidet med å skape et mer inkluderende arbeidsliv og stiller krav til utprøving av nye virkemidler. Mange uføretrygdede gir uttrykk for at de ønsker en ny sjanse til å komme tilbake i arbeid. Vellykket reaktivisering vil kunne gi en stor samfunnsøkonomisk gevinst.

Det er dessuten sløsing med menneskelige ressurser når personer som slett ikke vil være trygdet, men som ønsker en jobb, ikke får anledning til det. Alle trygde- og stønadsordninger bør oppmuntre og hjelpe mennesker til å komme i arbeid, ikke minst fordi det betyr svært mye for den enkelte uføretrygdedes selvrespekt å få en ny sjanse til å gå fra passivitet til deltagelse, inkludering og aktivitet.

Dette er bakgrunnen for at regjeringen Bondevik II introduserte en ny forsøksordning hvor uføretrygden benyttes som lønnstilskudd. Ved å vri utbetalingen av passive stønader mot å bruke aktive tiltak, kan uføretrygden på nærmere vilkår inngå som et lønns-subsidium til arbeidsgivere som ansetter uføretrygdede som ønsker å prøve seg i arbeidslivet. Målet med ordningen er å få flere uføretrygdede tilbake i arbeidslivet.

Den uføretrygdede får utbetalt normal lønn på linje med andre arbeidstakere i virksomheten. Tiltaket har en varighet på maksimalt fem år. Arbeidstakeren

har i denne perioden en hvilende pensjonsrett som innebærer at han/hun kan få tilbake uføretrygden dersom arbeidsforsøket ikke lykkes. Både partene i arbeidslivet og funksjonshemmedes brukerorganisasjoner har etterlyst en slik ordning.

Gjennom ordningen senkes arbeidsgivernes terskel for å prøve ut en uføretrygdet i arbeid, samtidig som den uføretrygdede lettere kan prøve ut sin arbeidsevne. En økt tilbakevending fra uføretrygd til arbeid vil over tid redusere statens utgifter til uføretrygd.

Forsøket ble iverksatt i 2005 i noen utvalgte fylker: Hedmark, Rogaland, Sør-Trøndelag, Telemark og Troms. Det ble satt av 20 mill. kroner til den nye ordningen på budsjettet for 2005. På budsjettet for 2006 er dette økt til 76,2 mill. kroner. Det er lagt til grunn at 1 100 personer vil delta i forsøket ved utgangen av 2006.

Ordningen med uføretrygd som lønnstilskudd er bare tilgjengelig for personer som har fått innvilget uføretrygd etter reglene som gjaldt før 1. januar 2004. Personer som har fått innvilget uføretrygd eller tidsbegrenset uførestønad etter reglene som ble innført fra og med 1. januar 2004, kan dermed ikke få utbetalt uføretrygden/stønaden som lønnstilskudd.

Lokale trygdekontorer rapporterer om eksempler på at uføre har ønsket å komme i arbeid med uføretrygd som lønnstilskudd, men de har falt utenfor ordningen fordi de har fått sin uføretrygd etter 1. januar 2004. Med dagens bestemmelse vil disse for alltid være utelukket fra ordningen. Begrunnelsen ligger i at man da innførte ordningen med tidsbegrenset uførestønad. Prinsippene som ligger til grunn i ordningen, bør likevel gjøres tilpasset for gruppen som har kommet til etter 1. januar 2004.

Forslagsstillerne ber Stortinget anmode Regjeringen om at også dette vurderes i revidert nasjonalbudsjett. Gruppen av uføretrygdede som kan rekrutteres

til ordningen vil dessuten være stadig minkende på grunn av overgang til alderspensjon og avgang ved død. Personene i gruppen vil stadig bli mindre attraktive som arbeidskraft.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag etter en gjennomgang av ordningen med uføretrygd som lønnstilskudd i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2006, med sikte på å gjøre ordningen landsdekkende. Herunder må det vurderes om prinsippene kan videreføres også i en ordning for personer som har fått innvilget uføretrygd eller tidsbegrenset uførestønad etter reglene som ble innført fra og med 1. januar 2004.

1. mars 2006